

Könyvtárról könyvtárra

Így élünk mi

A Miskolci Városi Könyvtár fiókkönyvtárainak élete 2004-ben több szempontból sokat változott. Technikai felszereltségünk korszerűbbé vált, szolgáltatásaink bővültek, rendezvényeink száma gyarapodott.

A legjelentősebb változást az okozta, hogy a TINLIB adatbázis konvertálásával áttértünk a Huntékára. Ezt az MTA SZTAKI munkatársai végezték, rendszergazdánk és néhány könyvtáros kollégánk közreműködésével. Ennek előzményei: 1992 decemberében vásároltuk meg a TINLIB objektumorientált, négy modulból álló integrált programját, amelyet Angliából importáltak, lefordítottak és az MTA SZTAKI terjesztette.

Először csak egyik fiókkönyvtárunk, majd további két fiókkönyvtárunk állományával töltöttük fel. Jelenleg a három nagyobb fiókkönyvtár állományának kétharmada benne van az adatbázisban, jövőre a többi fiókkönyvtár is elkezd majd feltölteni. Kezdtük két IBM PC-vel, ma már 38 számítógép van a hálózatban, nyomtatóval. A Huntéka elérhető az interneten, így közel

állunk ahhoz, hogy kölcsönzésre is használjuk. Ennek előkészületei a jövő évben kezdődnek.

Az eMagyarország pont létesítésével – pályázat útján – három fiókkönyvtárunk nyert számítógépet, melyek már rendelkeznek CD- és DVD-író-olvasóval, korszerűek, gyorsak, nyitvatartási időben állnak az olvasók és a látogatók rendelkezésére. Kollégáink közül többen akkreditált képzéseken sajátították el a számítógépes ismereteket, amelyeket a mindennapokban alkalmaznak, s az olvasókat is oktatják. Tanfolyamokat tartottak az internethasználattal kapcsolatban általános és középiskolás csoportoknak, nyugdíjasoknak, kismamáknak. Számítógépes ismereteken kívül könyvtárpedagógiai, művelődésszervezői, minőségmenedzsment és idegen nyelvi oktatásban vesznek részt. Többen most végzik főiskolai, egyetemi tanulmányaikat. A jövő útja ez: mindezen ismeretek szükségesek ahhoz, hogy a mai változó világhoz igazodni tudjunk, korszerűek legyünk.

Könyvtáraink a helyi közösség szerves részévé váltak. Olvasóink számára adatbázisokból, internetről, dokumentumainkból szolgáltatunk információkat, bibliográfiákat állítunk össze, ki-

MISKOLCI VÁROSI KÖNYVTÁR **KATALÓGUS**

3530 Miskolc, Mindszent tér 2. Tel./fax.: 46/ 508-726 508-727
Igazgató Directress: **Dr. Kis Józsefné** <mailto:xvzima@gold.uni-miskolc.hu>

Térkép

A Miskolci Városi Könyvtár fiókhálózat formájában működik és nyújtja szolgáltatásait a város valamint a környékbeli települések lakosságának. Könyvtáraink a város különböző pontjain speciális különgyűjteményeket is gyarapítanak kiszélesítve a közművelődési gyűjtőkört.

The Miskolc City Library has 7 branch libraries, serving the inhabitants of the town and its surroundings, in 7 different districts of Miskolc. These branches are public libraries, each of them having some special collection, too.

Kedvezményünk: amennyiben a Városi Könyvtár bármelyik fiókkönyvtárában regisztráltatja magát, a regisztrációs díj a hálózat összes fiókkönyvtárában érvényes.

Benefit to the users: if registered in any of the branch libraries, users may attend all the other libraries of Miskolc City Library free of charge

© Ferenc József, 2004.
<mailto:xvzima@gold.uni-miskolc.hu>

- [Dayka Gábor](#)
- [József Attila](#)
- [Kafka Margit](#)
- [Petőfi Sándor](#)
- [Szabó Lőrinc](#) Department of Foreign Literature and Music
- [Tompai Mihály](#)
- [Lévay József Muzéális Könyvtár](#)
Lévay József Museum of Old Books
Látássérültek számítógépes munkaállomása. PC for blind people

- [Szolgáltatási áraink](#) Prices of services
- [Folyóirataink](#) Periodicals
- [CD-ROM lista](#)
- [Kilépés az ország könyvtáraiba](#)
Link to the libraries in Hungary
- [Magyar Elektronikus Könyvtár](#)
- [Miskolcról](#) of Miskolc

© Ferenc József, 2004.

<mailto:xyjosef@gold.uni-miskolc.hu>

Lévay József Muzéális Könyvtár

Museum of Old Books

3530 Miskolc, Mindszent tér 2.

Tel.: 46/350.473 Nyitva: hétfő-péntek: 9-12 és 14-17

Opening hours: Monday-Friday: 9 – 12 a.m. and 2 – 5 p.m.

Könyvtárvezető Chief Librarian:

[Garamvölgyi Ernőné](mailto:xygaram@gold.uni-miskolc.hu) <mailto:xygaram@gold.uni-miskolc.hu>

Terkep

A nem kölcsönözhető állomány elsősorban történet-, irodalom- és vallástudományi, továbbá pedagógiai, filozófiai és nyelvészeti szakirodalmat tartalmaz, főképp a 16-19. századig megjelent dokumentumokból, latin, német és magyar nyelven. Több mint 400 féle folyóirat, 33 ezer kötet könyv olvasható helyben.

Itt alakított ki a Miskolci Városi Könyvtár Soros támogatással a látássérültek számára egy számítógépes munkaállomást. (A képernyőn megjelenő szöveg hanggá alakításával.) Lapdigitalizáló, beszédszintetizátor segítségével biztosított a könyvek, folyóiratok olvasása, Internet használata. A megvalósításban, kivitelezésben nagy segítségünkre volt Legeza Ilona és Csapó Endre kedves olvasónk. [Legeza Ilona honlapja, könyvismertetője](#).

További ismertető a látássérültekkel kapcsolatban: <http://yak.lap.hu/>
<http://borsodivakok.freeweb.hu/>

The books are not for lending, they can be read only in the reading-room of the library. The collection of books are literature of history, sciences of religion, pedagogy, philosophy, linguistics, mainly published between the 16-19th centuries mostly in Latin, German and Hungarian languages. You can find more than 400 kinds of periodicals and 33 000 volumes in this library. Its most essential function is to serve first of all the scientific research work.

It is here, The Miskolc City Library has formed a workstation for blind people (the words on the screen are converted into sounds) by the support of Soros Fund. Thus, blinds can read anything (books or periodicals) they can use Internet by the help of a speech synthesizer and a page-digitaliser. In the realization Ilona Legeza and Endre Csapó (two of our users) were to lend us helping hand. [Home-page of Ilona Legeza](#).

Further information about blinds: <http://yak.lap.hu> <http://borsodivakok.freeweb.hu/>

emelten gyűjtjük az Európai Unióval kapcsolatos és az egészséges életmódra való neveléshez (benne a lelki élethez, az önmegismeréshez) szükséges dokumentumokat. Változatos programokat szervezünk. Közhasznú információkkal látjuk el a lakótelepen élőket, segítjük a hátrányos helyzetű, sérült vagy fogyatékos embereket problémáik megoldásában, tanácsokat adunk, könyvtári dokumentumok, ismeretek kínálatával tesszük könnyebbé életüket, mindennapjaikat. Az általános és középiskolások, a főiskolások és az egyetemisták gyakran fordulnak hozzánk azzal az igénnyel, hogy olyan irodalmat szerezzünk be, amelyet tanulmányaikhoz az iskolai könyvtárakban nem találnak meg. Ezeknek a kéréseknek, ha csak lehet, eleget teszünk. Örömmel vesszük azt is, ha bármely témában segítünk a kutatásokban, dolgozatokhoz, diplomamunkához. A környékünkön tanulóknak rendszeresen tartunk könyvtárhasználati órákat, a vetélkedőket a pedagógusokkal közösen rendezzük. Más intézményekkel együttműködve szórakoztató és ismeret-

bővítő rendezvényeket tartunk, a velünk élő nemzetiségek és a környezetünkben található tájak hagyományait megismertetjük. Sorozatban bemutattuk a megyében élők néphagyományait, zenés, táncos, irodalmi műsort láthatnak az érdeklődők. A József Attila Fiókkönyvtárban huszonhárom éven át kiállítóterem működött, amelyben országos hírű grafikusok, festőművészek, illusztrátorok, fotósok, szobrászok alkotásaival, egy-egy író évfordulóival, vagy egy-egy megjelent könyv előkészítő munkáival, kiadók, levéltár, múzeum műhelymunkáival, grafikai biennálék külföldi alkotóival ismerkedhettek meg a városban élők. Ez a terem 1995-től más funkciót kapott. Azóta a megyében, a városban élő művészeti szakiskolások, amatőr művészek mutatják be alkotásaikat: grafikusok, festők, szobrászok, fotósok, díszítőművészek, illusztrátorok. A lakótelepen tanuló általános és középiskolások fellépnek rendezvényeinken. Szerzeményezésünkben tekintetbe vesszük a város különböző pontján lévő fiókkönyvtárak különgyűjteményeit

(például a helytörténeti, az idegen nyelvű, a muzeális vagy a képzőművészeti állományt az egyes fiókkönyvtárak kiemelten gyűjtik és kínálják).

Gyermekkönyvtárainkban pezsgő élet folyik: könyvtárhasználati foglalkozások, az iskolai órák kiegészítéseként diavetítések, videovetítések, verses, zenei és irodalmi műsorok, kreatív szabadidős tevékenységek, szakkörök, vetélkedők, mesedramatizálások, szituációs játékok, ünnepekhez, évfordulókhoz kapcsolódó vagy várostörténeti versenyek, gyakorlati foglalkozások (báb-, gyöngy-, virágkészítés stb.).

Könyvtárosaink magas fokú szakmai ismeretekkel, sok empátiával rendelkeznek, ezek segítségével igyekszünk mindenütt egyforma színvonalú szolgáltatást nyújtani. Törekszünk arra, hogy technikai berendezéseink korszerűek legyenek, ezt az idén el is értük, hiszen minden fiókkönyvtárunkban van már számítógép és internetkapcsolat. A feldolgozó munkához és az olvasók számára ma már megfelelő számú számítógéppel, másológéppel rendelkezünk. A könyvtárosok figyelembe veszik az olvasók igényeit a szerzeményezésnél és a rendezvények tervezésénél, javaslataikat elfogadjuk, hasznosítjuk munkánk során. Hálózatunkban azonosak a feltételek, a beíratkozás egységes, ha valamelyik fiókkönyvtárba belépett valaki, akkor használhatja a többi fiókkönyvtár szolgáltatásait is. Ezt főképp a főiskolások és az egyetemisták gyakorolják, mert adatbázisunkban a többi könyvtárról is tudunk tájékoztatni, ha kell, küldjük tovább az olvasót oda, ahol megtalálhatja azt a dokumentumot, amelyet esetleg nálunk kikölcsönöztek. Jó a kapcsolatunk a régióon belüli kollégákkal, az Országos Dokumentumellátási Rendszer tagjaival és a megyei könyvtárral. Könyvtárközi kölcsönzéssel a nálunk nem található dokumentumokat gyorsan megkaphatják olvasóink. Térítés nélküli szolgáltatásaink is bővültek, mert az internet segítségével bárkinek bemutatjuk adatbázisunkat, segítünk a keresésben. Térítés ellenében folyóiratokat kölcsönzünk, olvasótermi könyveket hétvégére kölcsönzünk, CD-re, flopirra letöltjük azt, amit az olvasó kér, szövegszerkesztést tanulhat, nyomtathat, levelezhet, böngészhet. Másolatokat készítünk saját dokumentumokból, a könyvtár állományából, tanítjuk az internethasználatot tanfolyamokon, illetve kérésre egyéneknél is.

Több fiókkönyvtárunk már harminc–negyven éve működik, ezeket az évfordulókat rendre megünnepeljük törzsolvatóink, más művelődési intézmények és a fenntartó képviselőinek jelenlétében. Épületeink nagy része viszont megérett a felújításra, bútoraink zöme elhasználódott. Az utóbbi években az önkormányzat támogatásával és pályázatok útján több fiókkönyvtár elhasználódott bútorait kicserélhettük, az idén három épület állapotán javíthattunk. Vannak még hiányosságok ezen a téren, de ez már a jövő feladata, és az önkormányzat finanszírozásától függ.

Kezdetben sok nehézséggel küzdöttünk, írógéppel, a régen használt „Vízigráffal” másoltunk, sokszorosítottuk a cédulákat, kisipari módszerekkel. Természetesen a világ fejlődött, ma már másológépek, Robotron írógépek, számítógépek állnak rendelkezésünkre, melyek megkönnyítik a feldolgozó és feltáró munkánkat. A cédulákat ugyan az adatbázisok sem helyettesíthetik szerintünk, mert a „vis maior” okozott már olyan helyzeteket, amelyeket nem kívánunk senkinek sem. Az időjárás viszontagságai, a hiányosan kivitelezett építési munkálatok bőven okoztak már könyvtárainkban olyan fizikai megterhelést, ami akadályozta a normális könyvtári munkát. A lopások, a deviáns viselkedésű látogatók, a környéken randalírozó, szemetelő, itatózó emberek megnehezítik ugyan a mindennapjainkat, nem tudunk nevelni a család helyett, de megpróbáljuk az újabb és újabb helyzetekben feltalálni magunkat és megvédeni vagyonunkat, a „kultúra templomát” tőlük. Segítséget kérünk és kapunk ezekben a helyzetekben a környéken gyakran járőröző polgárőröktől.

Ma már virtuális könyvtárban, világkatalógusokban gondolkodnak a könyvtári szakemberek. Az élet mégis azt igazolja, hogy a helyi közművelődési könyvtár a helyi közösség része, ezért jelentősége egy adott területen növekszik. Városunk arculatváltozásával egy időben megindult a humán képzés az egyetemen, aminek következtében átfőrmálódtek az olvasói szokások és igények. A régi vetélkedőtípusok és olvasómozgalmak megszűntével előtérbe kerültek az egyéni búvárkodások, a művészeti iskolák, a bölcsészettudományi és társadalomtudományi képzés sokszínű igényeinek kielégítése. Nem hiszünk a Gutenberg-galaxis letűnésében, az elektronikus dokumentumok is szükségesek, de más célra használják őket, mint a hagyományos, papír ala-

pú dokumentumokat. A könyv, a fotó, a dia, a CD, a DVD, a videokazetta, a magnetofonkazetta egyaránt megtalálja olvasóját, nézőjét, hallgatóját, ezekre – amíg ember él – szükség lesz. A személyes kapcsolatokat igénylik az emberek, ezért a technika fejlődésével nem szűnhet meg a könyvtáros közvetítő, szolgáló, ismeretgyűjtő, -feltáró és -átadó funkciója. Gyors ismeretszerzésre alkalmasak az elektronikus dokumentumok, adatbázisok, az Internet hálója, de a hagyományos ismeretközlésre is szükség lesz. Ahogy Babits írta: „*Ó, ne mondjátok azt, hogy a könyv ma nem kell, hogy a könyvnél több az élet és az ember, mert a könyv is élet és él, mint az ember, így él emberben könyv, s a könyvben az ember.*”

Stratégiai tervünkben a következők szerepelnek: családi könyvtárat szeretnénk kialakítani, hogy az óvodáskorúaktól a nyugdíjasokig bárki használhassa a könyvtárat, integrálnánk a felnőtt- és a gyermekkönyvtárat. Emeletráépítéssel szeretnénk ezt megoldani, korszerűsíteni a nyílászárókat, a villamosberendezéseket, klímaberendezéssel otthonosabbá tenni a könyvtárat, továbbá azokat az épületeket, ahol még nem akadálymentes a közlekedés, ellátni megfelelő eszközökkel, hogy bárki megközelíthesse őket. Technikai felszereltségünkön szeretnénk javítani azokban a könyvtárakban, ahol ez még szükséges. Bútoraink és épületeink állandó karbantartásához és felújítására szeretnénk a fenntartóinktól megfelelő fedezetet kapni, hogy esztétikus környezetben fogadhassuk látogatóinkat. Könyvtárosaink folyamatos továbbképzési lehetőségeit szeretnénk bővíteni, hogy mindig a korszerű ismereteket szerezhessük meg, amiket munkánk során természetesen azonnal tovább is adnánk. Reklámra, hirdetésre nagyobb anyagi fedezetet tervezünk. Állományunkat szeretnénk átalakítani mennyiségben, minőségben, dokumentumféleségben is, a változásokhoz igazodva magasabb szintre emelni. Rendezvényeinkkel a lokálpatriotizmusra nevelnénk, a hagyományokat őriznénk, lehetőséget biztosítanánk az óvodás kortól az idős kor végső határáig minden tehetséges embernek, hogy bemutatkozhatson nálunk, ezzel helyi közösségek szerveződésének is teret adnánk. A kreativitásra, az önmegismerésre, a hátrányos helyzetekből való kiutakra, a közhasznú ismeretek megismerésére helyeznénk a hangsúlyt. A szokásos könyvtári író-olvasó találkozók, művész-látogató kapcsolat, könyvbe-

mutatók, irodalmi műsorok, vetélkedők, kiállítások, szerkesztőségi fórumok, lakossági-államigazgatási kapcsolatok szintén arra hivatottak, hogy színesebbé, tartalmasabbá tegyék a környezetünkben élők életét.

Rendezvényeink közül csak néhány nagyobb eseményt említek meg az elmúlt évekből. Az Internet Fiesta rendezvénysorozatán – más intézményekkel karöltve – sikeres programokon vehettek részt az érdeklődők. Második díjat (kétszázezer forintot) nyertünk, ami lehetőséget adott néhány technikai eszköz (szkenner, digitális fényképezőgép) beszerzésére.

Ebben az évben a hálózatunk kapta feladatként az ünnepi könyvhét megrendezését. Ezt korábban más intézmény szervezte, a technikai feltételek is hiányoztak nálunk. Az önkormányzat anyagilag támogatta a rendezvénysorozatot, amit arra használtunk fel, hogy a könyvesboltok számára sátrakat vásároltunk, a városban lévő összes rendezvényt és a könyvtéren lévő programokat finanszíroztuk, technikai eszközöket kölcsönöztünk, hirdettünk stb. Sikeres volt, s reméljük, a következő években, miután túlestünk a kezdeti nehézségeken, már többet fordíthatunk az érdemi részre, az írókkal való találkozásokra helyezhetjük majd a hangsúlyt.

Az idén Miskolcon volt a könyvtárosok vándorgyűlése. A rendező ugyan a megyei könyvtár volt, de az Egyetemi Könyvtárban és a városi fiókkönyvtárakban dolgozó kollégák is részt vettek a szervezésben, lebonyolításban.

A könyvhéten vendégül láttuk *Jókai Annát, Vámos Miklóst, Száraz Miklós Györgyöt, a Sebő együttest, a Kaláka együttest, Jáki Sándor Teodózt, Cs. Varga Istvánt, Végvári Lajost, Varga Rudolfot, Serfőző Simont, Papp Lajost.* A Bíbor Kiadó, a Felső-Magyarország Kiadó, az Új Holnap bemutatta új könyveit, szerzőit, számos miskolci és a megyében élő író, költő kötetének bemutatóját tartottuk meg, *Kabdebő Lóránt, Porkoláb Tibor, Petneki Áron* több ízben tartott irodalomtörténeti előadást könyvtárainkban.

Az Összefogás a könyvtárakért októberi rendezvénysorozatába már évek óta rendszeresen bekapcsolódunk. Szakmai napokat tartunk a József Attila Fiókkönyvtárban, ahol a városban és a megyében dolgozó könyvtárosok tapasztalatcserén vehetnek részt, megismerkedhetnek a műhelytitkokkal, a kiadványokkal, a törvények

bevezetése előtti vitákön elmondhatják véleményüket. A Könyvtári Intézet, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros szerkesztősége mutatkozott be. A Szabó Lőrinc Fiókkönyvtár szervezésében a megyében élő nemzetiségek képviselőivel és néphagyományt őrző egyesületekkel találkozhattunk. A Petőfi Fiókkönyvtár pszichológiai témájú sorozatában a gyermekneveléssel kapcsolatos előadások hangzottak el, Nógrády Gáborral és könyveivel ismerkedhettek a gyermekek és a szülők.

A József Attila centenárium alkalmával 2005. január 7-étől december 3-áig könyvtárainkban és a város különböző intézményeiben számos rendezvényt tervezünk. Városunk mellett, Lillafüreden írta meg József Attila az Óda című, gyönyörű versét 1933-ban, az IGE (Írók Gazdasági Egye-

sülete) találkozáján. Ott évtizedek óta megkoszorúzzuk emléktábláját. Jövőre a költészet napján avatják majd József Attila egészalakos szobrát, nagyszabású ünnepséggel emlékezünk meg róla.

Kosztolányi Dezső írta: „Azok a könyvek, melyek könyvtárak polcain szunnyadnak, még nem készek, vázlatosak, magukban semmi értelmük. Ahhoz, hogy értelmet kapjanak, te kellesz, olvasó. Bármennyire is befejezett remekművek, csak utalások vannak bennük, célzások, ákombákómkok, melyek pusztán egy másik lélekben ébrednek életre. A könyvet mindig ketten alkotják: az író, aki írta, s az olvasó, aki olvassa...”

Így élünk mi. Olvasóink szívesen jönnek hozzánk, s mi megteszünk mindent, amit tudásunk szerint megtehetünk, hogy ezután is így legyen.

Hornýánszkyne Kühne Katalin

MEGHÍVÓ

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár
tisztelettel meghívja Önt a

**2004. december 1-jén,
szerdán 10 órától**

megrendezésre kerülő

A MAGYARORSZÁGI ROMA KISEBBSÉG FELKÉSZÍTÉSE AZ EU-INTEGRÁCIÓRA

című

**EGÉSZ NAPOS
TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁJÁRA**

Helyszín:
az Országos Idegennyelvű Könyvtár
kiállítóterme
1056 Budapest, Molnár u. 11.

A rendezvény szervezésében, előkészítésében
aktívan részt vettek a
CIGÁNY HÁZ - ROMANO KHER munkatársai.
Köszönjük szíves közreműködésüket!

A könyvtár nyitva tartási idejében
2004. december 7-éig megtekinthető
a Cigány Ház képzőművészeti gyűjteményéből
válogatott kép- és könyvkiállítás.

Mindenkit szeretettel várunk!

PROGRAM

- 10-től 10.30-ig Regisztráció
10.30-tól 11-ig A kiállítás zenés megnyitója
Zsigó Jenő, a Cigány Ház igazgatója
vezetésével
- 11-től 11.30-ig **Dr. Kaltenbach Jenő**, a nemzeti
és etnikai kisebbségi jogok ország-
gyűlési biztosa:
„Az EU esélyegyenlőségi politikája.”
- 11.30-tól 12-ig **Zsigó Jenő**, a Cigány Ház igazgatója:
„Rendszereken átívelő cigány-
politika.”
- 12-től 12.30-ig **Kardos Ferenc**, a Nagykanizsai
Városi Könyvtár igazgató-helyettese:
„A szárazon járó csónak; gondolatok
a magyarországi roma közösségek
olvasáskultúrájáról.”
- 12.30-tól 13-ig **Csovsics Erika**, a Gandhi
Gimnázium igazgatója:
„Kultúránk”
- 13-tól 14-ig Ebédszünet
14-től 14.30-ig **Kállai Katalin**, a Nemzeti Kulturális
Örökség Minisztériuma Romaügyi
koordinációért felelős miniszteri
biztosa:
„A roma ügy helyzete az európai
kulturális együttműködésben.”
- 14.30-tól 15-ig **Majtényi Balázs**, a Magyar
Tudományos Akadémia Jogtudományi
Intézetének tudományos munkatársa:
„A roma kisebbség esélyei az EU-
bővítés után.”
- 15-től 15.30-ig **Dr. Törzsök Erika**, az Európai
Összehasonlító Kisebbségkutatások
Közalapítvány elnöke:
„Tudástranszfer Karaván”
- 15.30-tól Fórum